

Ruralisering i Sverige och förutsättningarna och möjligheterna sett i ett globalt perspektiv

Jag inser redan när jag har skrivit rubriken att detta tema är trassligt att behandla. Ruralisering är motsatsen till urbanisering. Urbanisering handlar om att människor flyttar från landsbygden in i tätorter. Detta som konsekvens av lantbruket blivit effektiviserat och tron på att tätorterna är bättre på att organisera försörjning av nödvändiga livsmedel, nöjen och andra stimulanser som människor har behov av. Så kan det vara, men det förutsätter att det fortfarande finns kunniga människor på landet.

Endast några få gånger i Europas historia har ruralisering kunnat konstateras. Under 400-talet flyttade många romare ut på landet efter att matförsörjningen kollapsat i det urbana Rom. Folk sökte tryggheten på landet. Detsamma inträffade i Storbritannien under 1600-talet. Då var det vedförsörjningen som knakade och folk sökte sig ut på landet för att få drivmedel till mat och värme.

I vårt moderna samhälle har urbanisering blivit den rådande trenden. För 130 år sedan bodde 85% av Sveriges befolkning på landsbygden. I mitten av 1950-talet bodde majoriteten av vår befolkning i tätorter. Nu är det under 10 % av den arbetsföra befolkningen som är sysselsatt med jord- och skogsbruk. Och djurhållning. – Att bo i tätort förefaller som det självklara valet. Där finns ju allt man behöver inom ett kvarter eller två.

I hög takt ökar Sveriges befolkning. I motsats till vad många tror har detta inte med ökad invandring eller ökad nativitet att göra. Den främsta orsaken är att vi hela tiden lyckas leva längre. Vi blir äldre och äldre. Samma tendens gäller för i stort sett hela jordklotet. Nativiteten minskar. Ändå blir vi fler.

Nåväl från denna demografiska utläggning till ett mera kortsiktigt och konkret problem. – Nedläggningen av byskolor.

Här har jag ingen statistik, men jag räknar med att antalet nedläggningsbeslut i stort sett följer den demografiska utvecklingen över tid. Så sent hösten 2015 publicerade TTELA en artikel om nedläggning av byskolan i Västerlanda. Skolans elever ska efter årsskiftet bussas till Ströms skola i Lilla Edet. – Varför? Som motiv anges att det är svårt att rekrytera lärare till byskolan. Min personliga uppfattning är att det argumentet är politiskt "mumbo jumbo".

Jag tror att det handlar om ekonomiska beräkningsmodeller och slutsatser som baseras på urbaniseringstrenden. Det vill säga att elevunderlag runt lantskolorna minskar. Det är en logisk konsekvens av urbaniseringen.

Elever bussas från den rofyllda och lugna miljön i byskolan till en stor och inte så sällan ganska stökig skolmiljö.

Varför inte tänka tvärtom? Bussa eleverna från staden och ut till byskolan. Jag är ganska säker på att det hade uppskattats av många elever, men framförallt av föräldrarna som får behålla sina barn i den lugna fina byskolemiljön.